

การเลือกผู้ใหญ่บ้านและความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน ในจังหวัดชัยนาท

อมรรักษ์ ทับทิมทวีโชค*

เดือนเพ็ญ อีวรรณวิวัฒน์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาเหตุผลและแรงจูงใจในการไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมของผู้ที่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านของจังหวัดชัยนาท 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในจังหวัดชัยนาทที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในด้านต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดชัยนาท ในปี พ.ศ.2559 ถึงปี พ.ศ.2560 ทั้ง 8 อำเภอ ได้แก่ เมืองชัยนาท มโนรมย์ วัดสิงห์ สรรพยา หันคา สรรคบุรี หนองมะโมงและเนินขาม จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 394 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ

ผลการวิจัยพบว่า เหตุผลและแรงจูงใจของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมา พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เลือกผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 72.8 โดยเหตุผลที่ใช้สิทธิลงคะแนนเลือกผู้ใหญ่บ้าน เพราะเป็นหน้าที่ที่ต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย และตัดสินใจเลือกผู้ใหญ่บ้านด้วยตนเอง โดยศึกษาคุณสมบัติและข้อมูลผู้สมัคร และคิดว่าผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านที่เลือกนั้นเหมาะสมที่สุดในการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมา พบการทุจริตในการเลือกตั้ง โดยผู้สมัครมีการแจกเงินเพื่อขอให้ลงคะแนนเสียงให้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมของผู้ที่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดชัยนาท ได้แก่ ผู้ลงคะแนนอายุระหว่าง 30-39 ปี การศึกษาระดับอนุปริญญาหรือ ปวส. ไปจนถึงระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย และคุณลักษณะของผู้สมัครผู้ใหญ่บ้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร ด้านครอบครัวของผู้สมัคร ด้านนโยบายในการหาเสียงของผู้สมัคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* นักวิจัยอิสระ

อีเมล: aundaman04@hotmail.com

** คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

วันที่รับบทความ: 30 พฤศจิกายน 2565 วันที่แก้ไขบทความล่าสุด: 7 ธันวาคม 2565 วันที่อนุมัติการตีพิมพ์: 19 ธันวาคม 2565

การศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในภาพรวม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญ่บ้าน ด้านการปฏิบัติหน้าที่และงานตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล และด้านคุณลักษณะความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยรวม เท่ากับ 3.08 เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนพึงพอใจการปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.19

คำสำคัญ: หมู่บ้าน การปกครองส่วนท้องถิ่น พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น

Selection of the Village Headman and Evaluation of Satisfaction with their Performance: The Case of Chainat Province

Amornphuk Tubtimateecok*

Duanpen Teerawanviwat**

Abstract

The objectives of this survey research are: 1) to investigate the reasons and motivations behind the election of village headmen in Chainat Province. 2) to study the factors that influence voters' perceptions of the suitability of village headmen in Chainat Province. 3) to examine voters' satisfaction with the performance of village headmen in the province. The sample for this research includes voters from eight districts (Mueang Chainat, Manorom, Watsing, Sapphaya, Hankha, Sankhaburi, Nongmamong, and Noenkham) in Chainat Province, surveyed in 2016 and 2017. Multiple linear regression analysis was used as the research method.

The study found that 72.8 percent of voters voted for the incumbent village headmen in the last election. The main reason for their decision was a sense of duty to exercise their democratic right to vote. Voter decisions on who to vote for were primarily based on the qualifications and application information of the candidates. The study also identified a pattern of corruption involving the buying of electoral votes.

The factors that significantly influenced the opinion of village headmen voters in Chainat Province regarding the suitability of those elected as village headmen were voter age being between 30 and 39 years, voters holding a diploma, high vocational certificate, or bachelor's degree, voters being engaged in a personal business or trade, and four aspects of village headmen candidate characteristics: their qualifications, past performance, family, and campaign policies. The statistical significance of these factors was .05.

When considering voters' satisfaction with the performance of village headmen in Chainat Province, the study found an average score of 3.08. The highest level of satisfaction was with the headmen's work, with an average score of 3.19.

Keywords: Villages headman, local administration, local administration act

---

* Independent Scholar

E-mail: aundaman04@hotmail.com

** Graduate School of Applied Statistics, National Institute of Development Administration (NIDA)

Received: November 30, B.E.2565. Revised: December 7, B.E.2565. Accepted: December 19, B.E.2565.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการปกครองท้องที่ได้เริ่มต้นจากรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ซึ่งทรงมีพระราชดำริให้มีการฟื้นฟูการปกครองระดับหมู่บ้านที่มาแต่เดิมขึ้นใหม่ เพราะทรงเล็งเห็นว่าการปกครองในระดับนี้จำเป็นและสำคัญยิ่งในการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจากเป็นหน่วยการปกครองที่ใกล้ชิดกับราษฎรมากที่สุด โดยทรงให้มีการทดลองจัดระเบียบการปกครองตำบลหมู่บ้าน ขึ้นที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อ ร.ศ.111 (พ.ศ.2435) โดยการให้ราษฎรเลือกผู้ใหญ่บ้านแทนการแต่งตั้งโดยเจ้าเมืองดังแต่ก่อน นับแต่นั้นมา จึงได้มีการจัดระเบียบการปกครองตำบล หมู่บ้าน ตามหัวเมืองต่าง ๆ โดยตราเป็นพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ร.ศ.116 ต่อมาในรัชสมัยรัชกาลที่ 6 ได้มีการตราพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 ขึ้นใช้บังคับแทนและมีการใช้สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน (Provincial Affairs Bureau, Department of Provincial Administration, Ministry of Interior, B.E.2559)

ผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่สำคัญในการช่วยเหลือและประสานงานต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ ความเดือดร้อนของประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อนำเสนอต่อส่วนราชการ ในขณะเดียวกันผู้ใหญ่บ้านยังมีสถานะและมีบทบาทเป็นผู้แทนประชาชนในหมู่บ้าน เป็นผู้นำของชุมชน การรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันและแก้ไขปัญหากรณีต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่เป็นคนกลางในการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมและจัดการระงับปัญหาความขัดแย้งในท้องที่ และยังมีฐานะเป็นตัวแทนของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นการประชุมในหมู่บ้านและการแจ้งข่าวสารของทางราชการให้ประชาชนรับทราบ (Provincial Affairs Bureau, Department of Provincial Administration, Ministry of Interior, B.E.2559)

ผู้ใหญ่บ้านถือเป็นกำลังหลักที่สำคัญในการ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ให้แก่ประชาชน เป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอในการปฏิบัติหน้าที่รับมอบหมายงานตามนโยบาย โดยเฉพาะงานด้านการปกครองท้องที่ การรักษาความสงบเรียบร้อย การอำนวยความสะดวก จาการาชการบริหารส่วนกลางมาดำเนินการเพื่อขจัดปัดเป่าปัญหาและเสริมสร้างความสงบสุขให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในระดับหมู่บ้าน ซึ่งถือเป็นหน่วยย่อยของระบบการปกครองส่วนภูมิภาค รวมทั้งการเสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวในระดับหมู่บ้าน ซึ่งจะเป็นสายใยยึดเหนี่ยวและก่อให้เกิดความมั่นคงแก่ประเทศชาติ

การดำรงอยู่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านมีความสำคัญอย่างมาก เพราะกำนันผู้ใหญ่บ้าน มีหน้าที่ประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยเป็นผู้เสนอความต้องการของราษฎรในท้องที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำไปจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งประสานงานตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้ถูกต้อง โปร่งใส และเป็นไปตามกฎหมายและอำนาจของผู้ใหญ่บ้านก็ไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ซ้ำซ้อนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่อย่างใด แต่เป็นการมีอำนาจหน้าที่ในการสนับสนุน ร่วมมือประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นการดำเนินการนโยบายบริการสาธารณะที่ได้รับการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง ในขณะที่กำนันผู้ใหญ่บ้าน มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลด้านการปกครอง การรักษาความสงบเรียบร้อย อำนาจความเป็นธรรม รวมถึงเสริมสร้างความมั่นคงในตำบลและหมู่บ้านเป็นหลัก

จากสถิติจำนวนของผู้ใหญ่บ้านตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนี้มีจำนวนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากเดิมปี พ.ศ.2497 มีผู้ใหญ่บ้านจำนวน 39,750 คน ปี พ.ศ.2517 มีผู้ใหญ่บ้านจำนวน 48,837 คน ปี พ.ศ.2530 มีผู้ใหญ่บ้านจำนวน 58,842 คน ปี พ.ศ.2546 มีผู้ใหญ่บ้านจำนวน 65,707 คน ปี พ.ศ.2553 มีผู้ใหญ่บ้านจำนวน 68,785 คน ปี พ.ศ.2560 มีผู้ใหญ่บ้านจำนวน 74,663 คน (Provincial Affairs Bureau, Department of Provincial Administration, Ministry of Interior, B.E.2560)

จังหวัดชัยนาทประกอบด้วย 8 อำเภอ มีผู้ใหญ่บ้านรวม 505 คน ในการศึกษาครั้งนี้ได้เลือกหมู่บ้านที่เลือกผู้ใหญ่บ้านในปี พ.ศ.2559 และปี พ.ศ.2560 รวม 49 หมู่บ้าน เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านที่ได้รับการเลือกตั้งในปี พ.ศ.2559 และปี พ.ศ.2560 เป็นหมู่บ้านที่มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านครบทั้ง 8 อำเภอ โดยแบ่งหมู่บ้านเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 หมู่บ้านที่มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากกว่า 800 คน กลุ่มที่ 2 หมู่บ้านที่มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 500-799 คน และกลุ่มที่ 3 หมู่บ้านที่มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยกว่า 500 คน ครบทั้ง 8 อำเภอ ในปี พ.ศ.2562 ผู้ใหญ่บ้านได้ปฏิบัติหน้าที่มาเป็นระยะเวลา 2-3 ปีแล้ว ยังไม่เคยเข้ารับการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบกับประชาชนยังจดจำเหตุการณ์ในวันเลือกตั้งในปี พ.ศ.2559 และปี พ.ศ.2560 ที่ผ่านมาได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเหตุผลและแรงจูงใจในการไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมา ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดชัยนาท และศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในจังหวัด ซึ่งยังไม่พบว่ามีหน่วยงานใดทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านในลักษณะกลางเทอมมาก่อนหน้านี้ เพื่อเป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ราษฎร ให้สมกับคำที่ว่า “ผู้ใหญ่บ้านเป็นทัพหน้าของการปกครองส่วนภูมิภาค” ต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเหตุผลและแรงจูงใจในการไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของผู้ใช้สิทธิ์เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมของผู้ที่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านของจังหวัดชัยนาท
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในจังหวัดชัยนาทที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้ครอบคลุมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งได้รับเลือกตั้งเข้ามาดำรงตำแหน่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน ในปี พ.ศ.2559 ถึงปี พ.ศ.2560

รูปแบบและวิธีการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม “การเลือกและความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน ในจังหวัดชัยนาท” ประชากรซึ่งเป็นผู้มีสิทธิลงคะแนนเลือกผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดชัยนาท ในปี พ.ศ.2559 และปี พ.ศ.2560 ใน 8 อำเภอคือ เมืองชัยนาท มโนรมย์ วัดสิงห์ สรรพยา หันคา สรรคบุรี หนองมะโมง เนินขาม รวม 49 หมู่บ้าน

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรของการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกผู้ใหญ่บ้านที่มีชื่อปรากฏตามทะเบียนบ้านในจังหวัดชัยนาท ในปี พ.ศ.2559 และปี พ.ศ.2560 รวม 27,593 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาเรื่องการเลือกผู้ใหญ่บ้านและความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดชัยนาทนี้ ครอบคลุมเนื้อหาของคุณลักษณะผู้สมัครผู้ใหญ่บ้าน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านครอบครัวของผู้สมัคร ด้านนโยบายที่นำเสนอของผู้สมัคร ด้านกลยุทธ์ในการหาเสียงของผู้สมัคร ด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้ใหญ่บ้าน หมายถึง หัวหน้าราษฎรในหมู่บ้าน เข้าสู่ตำแหน่งด้วยการเลือกของประชาชนในหมู่บ้านนั้น ๆ และพ้นจากตำแหน่งเมื่ออายุครบ 60 ปี และในการศึกษาค้างนี้ ผู้ใหญ่บ้าน หมายถึง ผู้ที่ได้รับเลือกให้เป็นผู้ใหญ่บ้านจากการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในหมู่บ้านนั้นในจังหวัดชัยนาท ที่เลือกตั้งในปี พ.ศ.2559 และปี พ.ศ.2560

การเลือกตั้ง หมายถึง เป็นกิจกรรมที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยด้วยการไปออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง ในการศึกษาค้างนี้ การเลือกตั้ง หมายถึง การเลือกผู้ใหญ่บ้านของประชาชนในจังหวัดชัยนาท ในปี พ.ศ.2559 และปี พ.ศ.2560

คุณลักษณะผู้สมัครผู้ใหญ่บ้าน หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกถึงลักษณะประจำตัวของผู้สมัครเป็นผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นสมรรถนะของบุคคลที่แสดงให้เห็นถึงแนวทางการกระทำ พฤติกรรมหรือการคิด เช่น อุปนิสัย แรงจูงใจ ความคิดเห็น บทบาททางสังคม ความรู้ ทักษะ เป็นต้น และในการศึกษาค้างนี้หมายถึงคุณลักษณะ 5 ด้าน ประกอบด้วย คุณสมบัติของผู้สมัคร นโยบายในการหาเสียงของผู้สมัคร กลยุทธ์ในการหาเสียงของผู้สมัคร ผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร

ในการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน ความมุ่งหมายที่สำคัญก็เพื่อเป็นมาตรการในการควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิภาพตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านมีวาระการดำรงตำแหน่งเป็นเวลายาวนานจนถึงอายุ 60 ปี จึงจำเป็นต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อป้องกันการปฏิบัติหน้าที่ที่หย่อนยานและไม่สนองต่อความต้องการของประชาชน

ทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าในเรื่องแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเลือก คุณสมบัติและภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้าน และความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย รวมถึงความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การเลือกอย่างมีเหตุผล

หลักการสำคัญของ Rational Choice Theory ซึ่ง Scott (1999) กล่าวสรุปไว้คือ ความเชื่อว่าการกระทำทุกอย่างของมนุษย์เกิดขึ้นมาจากการไตร่ตรองและตัดสินใจกระทำอย่างมีเหตุผล

ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผลและการเมืองมีหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การกระทำของผู้นำโลก หรือสภาวะทางการเมืองของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้พฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเปลี่ยนไปอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากทฤษฎีที่มีเหตุผล ซึ่งฝังแน่นในธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งส่วนใหญ่เกิดขึ้นเมื่อมีปัญหาทางเศรษฐกิจ สิ่งนี้ได้รับการประเมินในรายละเอียดโดย Anthony Downs (1957) สรุปว่าผู้ลงคะแนนกำลังดำเนินการตามความคิดของรายได้ที่สูงขึ้นในฐานะบุคคลที่โหวตให้พรรคใดก็ตามที่เขาเชื่อว่าจะทำให้เขามีรายได้สาธารณะูปโภคสูงสุดจากการดำเนินการของรัฐบาล

Anthony Downs ยังแนะนำว่าการลงคะแนนเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ต้นทุน/ผลประโยชน์เพื่อกำหนดว่าบุคคลจะลงคะแนนอย่างไร เขาให้เหตุผลว่าบางคนจะลงคะแนนถ้า $B+D>C$ โดยที่ B คือประโยชน์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ชนะ D คือความพอใจ และ C คือค่าใช้จ่ายในการลงคะแนน (Downs, 1957) จากนั้นเองที่ทำให้เราสามารถระบุได้ว่าฝ่ายต่าง ๆ ได้ย้ายมุมมองนโยบายของตนให้เป็นศูนย์กลางมากขึ้นเพื่อเพิ่มจำนวนผู้ลงคะแนนที่พวกเขาให้มากที่สุดสำหรับการสนับสนุน สิ่งนี้เป็นที่แพร่หลายมากขึ้นเรื่อย ๆ ในทุกการเลือกตั้งเนื่องจากแต่ละฝ่ายพยายามดึงดูดผู้มีสิทธิเลือกตั้งในวงกว้าง นี่เป็นที่แพร่หลายโดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื่องจากมีสมาชิกพรรคลดลง ซึ่งหมายความว่าแต่ละฝ่ายมีการรับประกันคะแนนเสียงน้อยลงกว่าเดิม ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา จำนวนสมาชิกในพรรคลดลง 37% โดยแนวโน้มนี้เริ่มต้นไม่นานหลังสงครามโลกครั้งที่สอง (Van Biezen, Mair & Poguntke, 2012) สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งโน้มเอียงไปสู่การตัดสินใจอย่างมีข้อมูลและมีเหตุผล เมื่อเปรียบเทียบกับกรฟังกพรูปแบบของพฤติกรรมโดยรวมแล้ว ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีแนวโน้มที่จะลงคะแนนเสียงมากขึ้นโดยพิจารณาจากปัจจัยความใหม่ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของตนและเพิ่มประโยชน์ใช้สอยให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ทฤษฎีมาสโลว์หรือลำดับขั้นความต้องการ (Maslow's theory motivation)

ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human & Motivation) จัดลำดับขั้นความต้องการจากต่ำไปหาสูง (Hierarchy & Needs) และเป็นทฤษฎีที่ยอมรับกันแพร่หลายสมมติฐานดังกล่าวมีความเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการ ความต้องการมีอยู่เสมอ และไม่มีที่สิ้นสุด แต่สิ่งที่มนุษย์ต้องการนั้นขึ้นอยู่กับว่ามีสิ่งนั้นอยู่แล้วหรือยัง หากความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอื่น ๆ ก็จะเข้ามาแทนที่ กระบวนการนี้ไม่มีที่สิ้นสุด และจะเริ่มตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย

2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นแรงจูงใจของพฤติกรรมต่อไป

3. ความต้องการของมนุษย์มีลำดับขั้นความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการระดับต่ำ ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะมีกรเรียกร้องให้มีการตอบสนองทันที

ตามทฤษฎีของมาสโลว์ได้แบ่งลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs) ไว้ 5 ชั้น จากต่ำไปสูงดังนี้

1. ความต้องการทางกาย (physiological needs) เป็นความต้องการพื้นฐานคือ อาหาร ที่พัก อากาศ ยารักษาโรค
2. ความต้องการความปลอดภัย (safety needs) เป็นความต้องการที่เหนือกว่า ความต้องการเพื่อความอยู่รอด เป็นความต้องการในด้านความปลอดภัยจากอันตราย
3. ความต้องการทางสังคม (social needs) เป็นการต้องการการยอมรับจากเพื่อน
4. ความต้องการการยกย่อง (esteem needs) เป็นความต้องการการยกย่องส่วนตัว ความนับถือ และสถานะทางสังคม
5. ความต้องการให้ตนประสบความสำเร็จ (self-actualization needs) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล ความต้องการทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ

Kotler และ Armstrong รายงานว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นต้องมีสิ่งจูงใจ (motive) หรือแรงขับเคลื่อน (drive) เป็นความต้องการที่กดดันจนมากพอที่จะจูงใจให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งความต้องการของแต่ละคนไม่เหมือนกัน และความต้องการบางอย่างเป็นความต้องการทางชีววิทยา (biological) เกิดขึ้นจากสภาวะความตึงเครียด เช่น ความหิวกระหายหรือความลำบากบางอย่าง เป็นความต้องการทางจิตวิทยา (psychological) เกิดจากความต้องการการยอมรับ (recognition) การยกย่อง (esteem) หรือการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน (belonging) ความต้องการส่วนใหญ่อาจไม่มากพอที่จะจูงใจให้บุคคลกระทำในช่วงเวลานั้น ความต้องการจึงกลายเป็นสิ่งจูงใจเมื่อได้รับการกระตุ้นอย่างเพียงพอจนเกิดความตึงเครียด โดยทฤษฎีที่ได้รับค่านิยมมากที่สุดมี 2 ทฤษฎีคือ ทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ และทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์

การเลือกตั้ง

ความหมายของการเลือกตั้ง

การเลือกตั้ง หมายถึง การที่ราษฎรใช้สิทธิของตนเองลงคะแนนเสียงเลือกตัวแทน เพื่อทำหน้าที่แทนตนในการปกครองแต่ละระดับของประเทศ

ความสำคัญของการเลือกตั้ง

ประชาชนเป็นผู้มีอำนาจในการปกครองประเทศแต่ในสภาพสังคมปัจจุบันยอมเป็นไปไม่ได้ที่ประชาชนทุกคนจะทำหน้าที่ปกครองประเทศพร้อม ๆ กัน จึงมีความจำเป็นต้องเลือกผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่แทนตน และประชาชนสามารถเปลี่ยนผู้แทนซึ่งใช้อำนาจแทนตนได้โดยเลือกผู้ที่ตนเห็นว่าประโยชน์แก่ส่วนรวมตามแนวทางที่ตนต้องการโดยพิจารณาจากนโยบายของผู้สมัครหรือพรรคของผู้สมัคร

การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน

หมู่บ้านเป็นหน่วยงานการปกครองที่เล็กที่สุด มีผู้ใหญ่บ้านซึ่งมาจากการเลือกตั้งของราษฎรในหมู่บ้านเป็นผู้บริหารงานในระดับหมู่บ้าน

การเลือกผู้ใหญ่บ้านนั้นมีสาเหตุที่มา 2 ประการคือ

1. มีการจัดตั้งหมู่บ้านขึ้นใหม่

2. ผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านว่างลง ซึ่งจะต้องมีการเลือกผู้ใหญ่บ้านใหม่ภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับทราบการว่าง

ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (Satisfaction) มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายความหมายดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า พึงพอใจ หมายถึง รัก ชอบใจ และพึงใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ

วิรุฬ พรรณเทวี (B.E.2542) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะมีความคาดหวังกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดีจะมีความพึงพอใจมากแต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อยสอดคล้องกับ ฉัตรชัย คงสุข (B.E.2535) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้นหากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

กาญจนา อรุณสุขรุจี (B.E.2546) กล่าวว่า ความพึงพอใจของมนุษย์เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อนและต้องมีสิ่งเร้าที่ตรงต่อความต้องการของบุคคล จึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการสิ่งเร้าจึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลนั้นให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้น

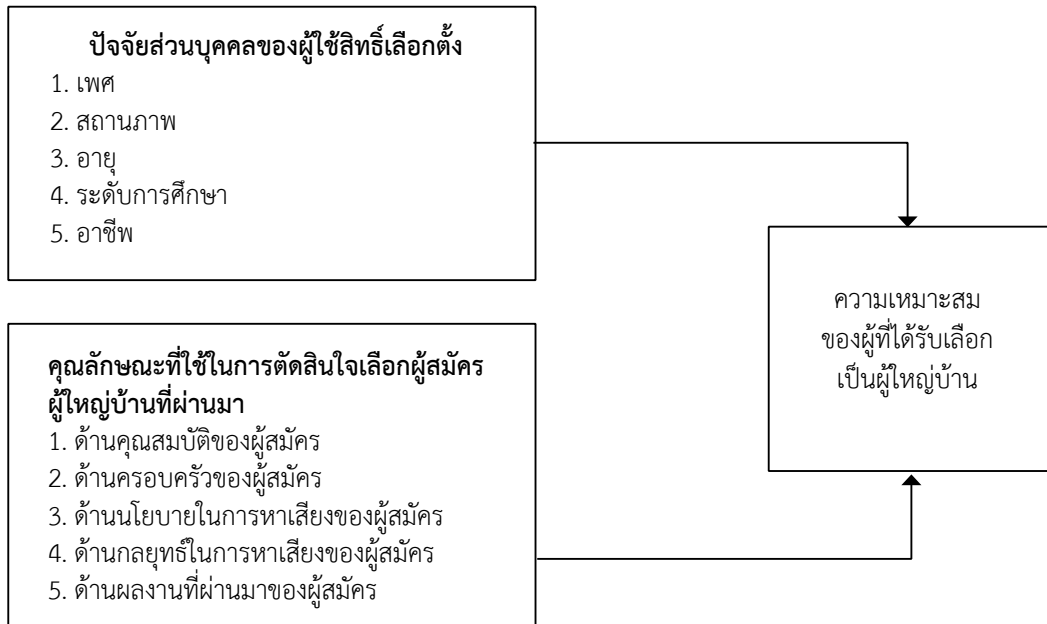
ทฤษฎีความพึงพอใจ

เซลลีย์ (1975) สรุปทฤษฎีความพึงพอใจไว้ว่าเป็นทฤษฎีว่าด้วยความรู้สึกสองแบบของมนุษย์คือ ความรู้สึกในทางบวกและความรู้สึกในทางลบ ซึ่งความรู้สึกในทางบวกคือ ความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดความสุข ความรู้สึกนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับ ทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก จะเห็นได้ว่า ความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อน และความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่น ๆ ความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกทางบวกและมีความสุข ความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้ง 3 นี้มีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อน และระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้ง 3 นี้เรียก ระบบความพึงพอใจ โดยความพอใจจะเกิดขึ้น เมื่อมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าความรู้สึกทางลบ ความพอใจสามารถแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกทางบวกแบบต่าง ๆ ได้ และความรู้สึกทางบวกนี้ยังเป็นตัวช่วยให้เกิดความพึงพอใจเพิ่มขึ้นได้อีก

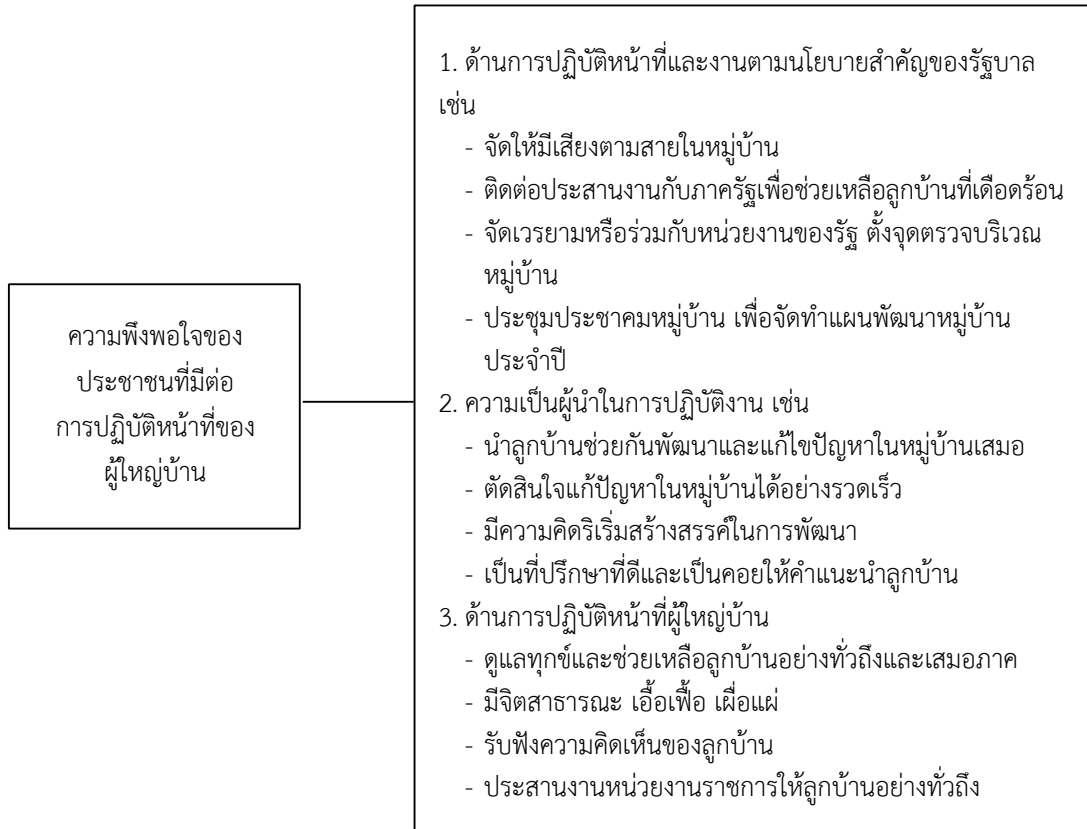
กรอบแนวคิดการศึกษา

จากการศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยเรื่องการเลือกผู้ใหญ่บ้านและความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดชัยนาท รวม 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 การศึกษาเหตุผลและแรงจูงใจในการไปใช้สิทธิ์เลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมาของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยผู้วิจัยได้สอบถามประชาชนเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านม่ว่าประชาชนได้ไปใช้สิทธิ์ลงคะแนนเลือกตั้งหรือไม่ ถ้าได้ไปใช้สิทธิ์จะถามต่อว่าเลือกผู้สมัครที่เป็นผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบันหรือไม่ รวมทั้งศึกษาเหตุผลของประชาชนที่ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านว่าประชาชนมีความคิดเห็นว่าการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งเป็นหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตยหรือต้องการให้ผู้สมัครที่ตนเลือกได้เป็นผู้ใหญ่บ้านหรือรู้จักกับผู้สมัครเป็นการส่วนตัว เช่น เป็นสมาชิกในบ้าน ญาติพี่น้อง หรือเป็นผู้มีพระคุณ สอบถามลักษณะการตัดสินใจเลือกผู้ใหญ่บ้านว่าเป็นการตัดสินใจด้วยตนเองโดยศึกษาคุณสมบัติของผู้สมัครผู้ใหญ่บ้าน หรือเป็นการเลือกตามความคิดเห็นของคนในครอบครัว หรือเป็นการเลือกเพราะผู้สมัครมีบุญคุณกับตนเองหรือคนในครอบครัว หรือเลือกเพราะผู้สมัครให้สิ่งตอบแทน เช่น เงิน สิ่งของ รางวัล ผู้วิจัยยังได้สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านกับผู้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งว่าเป็นในรูปแบบใด เป็นคนในครอบครัวหรือญาติพี่น้องหรือไม่ เป็นเพื่อนสนิทกันมานาน หรือเป็นเพื่อนร่วมงานกัน เช่น เป็นเพื่อนที่ทำงาน เพื่อนร่วมรุ่นสมัยเรียน หรือเคยเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหรือเป็นคณะกรรมการหมู่บ้านมาก่อน หรือประชาชนไม่สนิทกับผู้สมัครแต่พิจารณาเห็นว่าผู้สมัครมีความเหมาะสมที่สุด นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ศึกษารูปแบบของการทุจริตการเลือกตั้งที่อาจพบในการเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมาเพื่อวิเคราะห์แรงจูงใจในการเลือกผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการทุจริตการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ตัวอย่างรูปแบบการทุจริตเพื่อหวังที่จะได้รับการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ได้แก่ การแจกเงิน การย้ายชื่อเข้าในหมู่บ้านก่อนการเลือกตั้ง จ้างผู้สมัครลงรับเลือกตั้งเพื่อตัดคะแนนกันเอง แจกสิ่งของ มีการจ้างงาน มีการนำเงินและสิ่งของไปช่วยงานในหมู่บ้าน มีการทำลายป้ายหาเสียงคู่แข่ง มีการนำเงินไปบริจาควัด โรงเรียน มีการข่มขู่ชาวบ้าน มีการพาไปเที่ยว หาเสียงเกินความเป็นจริง มีการจัดยานพาหนะไปรับส่งผู้มีสิทธิเลือกตั้ง บางรายอ้างว่าจะมีการยกหนี้สินให้เมื่อได้รับการเลือกตั้ง

ประเด็นที่ 2 ศึกษาเหตุผลและแรงจูงใจในการไปใช้สิทธิ์เลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมาของผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามภาพที่ 1 และประเด็นสุดท้ายศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลความคิดเห็นของผู้ใช้สิทธิ์เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านในด้านความเหมาะสมของผู้ที่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านจังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 2. กรอบแนวคิดการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

จังหวัดชัยนาทแบ่งเขตการปกครองเป็น 8 อำเภอคือ เมืองชัยนาท มโนรมย์ วัดสิงห์ สรรพยา สรรคบุรี หันคา เนินขาม จังหวัดชัยนาทมีประชากร 329,722 คน การบริหารราชการในส่วนการปกครองท้องถิ่นมีกำนัน 51 คน มีผู้ใหญ่บ้าน 505 คน มีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านแทนตำแหน่งที่ว่างลง ในปี พ.ศ.2559 และปี พ.ศ.2560 ทุกอำเภอของจังหวัด รวมทั้งสิ้น 49 หมู่บ้าน และมีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 27,593 คน (Office of the Provincial Election Commission of Chainat, B.E.2561) รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1. จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด จำนวนหมู่บ้านที่เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ปี พ.ศ.2559-2560 และจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ปี พ.ศ.2559-2560 จำแนกตามอำเภอในจังหวัดชัยนาท

อำเภอ	จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด	จำนวนหมู่บ้านที่เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านปี พ.ศ.2559-2560	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งปี พ.ศ.2559-2560
เมืองชัยนาท	82	11	6,137
มโนรมย์	40	6	3,740
วัดสิงห์	47	4	1,635
สรรพยา	55	10	6,332
สรรคบุรี	92	8	5,476
หันคา	100	6	2,967
หนองมะโมง	41	1	378
เนินขาม	48	3	928
รวม	505	49	27,593

การเลือกตัวอย่าง

จากอำเภอในจังหวัดชัยนาทที่มีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ในปี พ.ศ.2559 และปี พ.ศ.2560 ใน 8 อำเภอ ได้แก่ เมืองชัยนาท มโนรมย์ วัดสิงห์ สรรพยา หันคา สรรคบุรี หนองมะโมง และเนินขาม แบ่งหมู่บ้านในแต่ละอำเภอข้างต้นออกเป็น 3 กลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 หมู่บ้านที่มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากกว่า 800 คนขึ้นไป

กลุ่มที่ 2 หมู่บ้านที่มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งระหว่าง 500-799 คน

กลุ่มที่ 3 หมู่บ้านที่มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยกว่า 500 คน

การเลือกตัวอย่างดำเนินการโดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างสองขั้นตอน (Two stage stratified Random Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดให้ชั้นภูมิคือ กลุ่มหมู่บ้านใน 8 อำเภอ ที่แบ่งตามเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น มีจำนวนทั้งหมด 18 กลุ่มหมู่บ้าน ในแต่ละกลุ่มหมู่บ้านสุ่มหมู่บ้านมากกลุ่มละ 1 หมู่บ้าน

ขั้นที่ 2 ในแต่ละหมู่บ้านที่สุ่มได้ในขั้นที่ 1 สุ่มประชาชนที่ใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านตามจำนวนที่กำหนด

ขนาดตัวอย่าง

การคำนวณขนาดตัวอย่างใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างตามหลักสถิติ เพื่อให้ได้ขนาดตัวอย่างของ n ที่ทำให้การประมาณสัดส่วนประชากร (p) ด้วยสัดส่วนตัวอย่าง ($\hat{p}$) โดยให้มีค่าของความคลาดเคลื่อนไม่เกิน $e = 0.049$ ด้วยความน่าจะเป็น 95% ดังนี้

$$n = \frac{NZ_{\alpha/2}^2}{4Ne^2 - Z_{\alpha/2}^2}$$

เมื่อ N = ขนาดประชากร

ในที่นี้ N = 27,593

$Z_{\alpha/2}$ = ค่าเปอร์เซ็นไทล์ที่ $1-\alpha/2$ ของการแจกแจงปกติมาตรฐาน

ในที่นี้กำหนดให้ $1-\alpha = 0.95$

ทำให้ $Z_{\alpha/2} = 1.96$

e = ความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าสัดส่วนประชากร (e) ด้วยสัดส่วนตัวอย่าง ($\hat{p}$) ในที่นี้ $e = 0.049$

แทนค่าต่าง ๆ ในสูตรจะได้

$$n = \frac{27,593 \times (1.96)^2}{4(27,593) \times (0.049)^2 + (1.96)^2} = 394$$

จัดสรรขนาดตัวอย่าง n ไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ แบบเป็นสัดส่วนกับขนาด (Proportion to size allocation) ทำให้ได้ขนาดตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน ดังรายละเอียดตารางที่ 2

ตารางที่ 2. ขนาดประชากรและขนาดตัวอย่างที่สุ่มได้ จำแนกตามอำเภอและหมู่บ้านในจังหวัดชัยนาท

อำเภอ	กลุ่มที่ 1			กลุ่มที่ 2			กลุ่มที่ 3		
	หมู่บ้าน	N	n	หมู่บ้าน	N	n	หมู่บ้าน	N	n
เมืองชัยนาท	หมู่ 2	1,099	36	หมู่ 3	559	18	หมู่ 1	414	14
	วังไผ่			ด็กคะนน			เทียงแท้		
มโนรมย์	หมู่ 4	1,360	44	หมู่ 2	790	26	หมู่ 4	138	5
	ทางนาสาคร			วัดใต้			คังสำเภา		
วัดสิงห์	-			หมู่ 1	530	17	หมู่ 2	184	6
				หนองแค			ทุ่งแห้ว		
สรรพยา	หมู่ 3	1,189	39	หมู่ 1	677	22	หมู่ 6	454	15
	หมู่ใหญ่			หาดอาษา			บางกระเบียน		
สรรคบุรี	หมู่ 8	1,869	61	หมู่ 10	507	17	หมู่ 9	372	12
	แพรกศรีราชา			หนองบัว			หมู่ 9	372	12
หันคา	-			หมู่ 1	622	20	หมู่ 6	491	16
				คลองจันทร์			โคกหมู		
หนองมะโมง	-			-			หมู่ 6	378	12
				-			บ่อลึก		
เนินขาม	-			-			หมู่ 3	433	14
							วังค้อไผ่		
รวม		3,058	180		3,685	117		2,864	94
ตัวอย่าง						394			

หมายเหตุ N = จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านในปี พ.ศ.2559-2560

n = ขนาดตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งเป็น 6 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เหตุผลและแรงจูงใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 4 คุณลักษณะผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านในการตัดสินใจเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 5 สอบถามระดับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านแบบสอบถาม

ตอนที่ 6 สอบถามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดชัยนาท

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ วิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)
3. สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistic) โดยการใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ (Multiple Linear Regression) ในการศึกษาระดับความเหมาะสมของผู้ใหญ่บ้าน

การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การแปลผลแบบสอบถาม ตอนที่ 4 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนเชิงประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ 5 (มากที่สุด) 4 (มาก) 3 (ปานกลาง) 2 (น้อย) 1 (น้อยที่สุด) โดยเป็นการประมาณค่าระดับความสำคัญคุณลักษณะผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน แบ่งความหมายของระดับค่าเฉลี่ยดังนี้

ความหมายของระดับค่าเฉลี่ยคุณลักษณะผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00   สำคัญมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20   สำคัญมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40   สำคัญปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60   สำคัญน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80   สำคัญน้อยที่สุด

2. การแปลผลแบบสอบถามตอนที่ 5 เป็นแบบมาตราส่วนเชิงประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ 5 (มากที่สุด) 4 (มาก) 3 (ปานกลาง) 2 (น้อย) 1 (น้อยที่สุด) โดยเป็นการประมาณค่าระดับความพึงพอใจ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน แบ่งความหมายของระดับค่าเฉลี่ยได้ ดังนี้

ความหมายของระดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญ่บ้าน

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	พึงพอใจน้อยที่สุด

ผลการศึกษา

ประชาชนผู้ใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดชัยนาท ในปี พ.ศ.2559 และปี พ.ศ.2560 ของการศึกษานี้ จำนวน 394 คน โดยลักษณะทั่วไปของประชาชนที่ศึกษาได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพหลัก รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3. จำนวน ร้อยละ จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล

ตัวแปร		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	166	42.1
	หญิง	228	57.9
สถานภาพ	โสด	75	19.0
	สมรส	267	67.8
อายุ	หย่าร้าง/หม้าย	52	13.2
	21-29 ปี	21	5.3
	30-39 ปี	58	14.7
	40-49 ปี	83	21.1
	50-59 ปี	108	27.4
ระดับการศึกษา	60 ปีขึ้นไป	124	31.5
	ประถมศึกษา	168	42.6
	มัธยมศึกษา	126	32.0
	อนุปริญญา/ปวส.	32	8.1
อาชีพหลัก	ปริญญาตรี	61	15.5
	สูงกว่าปริญญาตรี	7	1.8
	เกษตรกร	217	55.1
	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการบำนาญ	37	9.4
	พนักงานบริษัทเอกชน	7	1.8
	ข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่น	18	4.6
	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	40	10.2
	นักเรียน/นักศึกษา	9	2.3
รับจ้าง	46	11.7	
แม่บ้าน	20	5.1	

จากตารางที่ 3 ประชาชนที่ใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมา เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.9 เป็นเพศชาย ร้อยละ 42.1 ประชาชนส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 67.8 มีช่วงอายุ 60 ปี ขึ้นไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.5 ประชาชนส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 42.6 และส่วนใหญ่มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกรสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 55.1

ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ในจังหวัดชัยนาท ปี พ.ศ.2559 และปี พ.ศ.2560 มีเหตุผลและแรงจูงใจในการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านและประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน เป็นการจัตระดับ 10 ระดับ โดยเริ่มจากระดับ 1 น้อยที่สุดไปจนถึงระดับ 10 คือมากที่สุด ดังรายละเอียดตารางที่ 4

ตารางที่ 4. จำนวน ร้อยละ ระดับความเหมาะสมกับตำแหน่งของผู้ใหญ่บ้านในปัจจุบัน

ระดับความเหมาะสม	เลือกผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน		รวม (คน)	ร้อยละ
	ใช่	ไม่ใช่		
ระดับ 1	19	41	60	15.2
ระดับ 2	5	15	20	5.1
ระดับ 3	3	5	8	2.0
ระดับ 4	5	18	23	5.8
ระดับ 5	32	11	43	10.9
ระดับ 6	30	9	39	9.9
ระดับ 7	28	3	31	7.9
ระดับ 8	53	4	57	14.5
ระดับ 9	30	-	30	7.6
ระดับ 10	82	1	83	21.1

การประเมินความคิดเห็นของประชาชนต่อระดับความเหมาะสมกับตำแหน่งของผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน 10 ระดับ ได้แก่ ระดับ 1 คือประชาชนมีความคิดเห็นว่าคุณใหญ่บ้านคนปัจจุบันมีความเหมาะสมกับตำแหน่งน้อยที่สุด เพิ่มขึ้นไปตามลำดับจนถึงระดับ 10 คือประชาชนมีความคิดเห็นว่าคุณใหญ่บ้านคนปัจจุบันมีความเหมาะสมกับตำแหน่งมากที่สุด จากการประเมินพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่าคุณใหญ่บ้านคนปัจจุบันมีความเหมาะสมกับตำแหน่ง อยู่ในระดับ 10 คิดเป็นร้อยละ 21.1 รองลงมาคือ ประชาชนมีความคิดเห็นว่าคุณใหญ่บ้านคนปัจจุบันมีความเหมาะสมกับตำแหน่งอยู่ระดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 15.2 ลำดับที่สามคือ ประชาชนมีความคิดเห็นว่าคุณใหญ่บ้านคนปัจจุบันมีความเหมาะสมกับตำแหน่ง ระดับ 8 คิดเป็นร้อยละ 14.5

ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดชัยนาท ปี พ.ศ.2559 และปี พ.ศ.2560 มีเหตุผลและแรงจูงใจในการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมารายละเอียดตารางที่ 5

ตารางที่ 5. เหตุผลและแรงจูงใจในการไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมารายละเอียด

ประเด็น	เลือกผู้ใหญ่บ้าน คนปัจจุบัน		รวม (คน)	ร้อยละ
	ใช่	ไม่ใช่		
1. ผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบันคือคนที่ต้องการเลือกให้เป็นผู้ใหญ่บ้าน	287	107	394	72.8
2. เหตุผลที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน				27.2
2.1 เป็นหน้าที่ที่ต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย	211	87	298	75.6
2.2 ต้องการให้ผู้ที่ต้องการเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน	92	35	127	32.2
2.3 รู้จักกับผู้สมัคร เช่น เป็นคนในครอบครัว ญาติพี่น้อง หรือผู้มีพระคุณ	20	7	27	6.9
3. เหตุผลที่ตัดสินใจเลือกผู้ใหญ่บ้าน				
3.1 เลือกด้วยตัวเองโดยศึกษาคุณสมบัติและข้อมูลของผู้สมัคร	270	62	362	91.9
3.2 เลือกตามความคิดเห็นของคนในครอบครัว	15	6	21	5.3
3.3 เลือกเพราะผู้สมัครให้สิ่งของ เงิน	6	9	15	3.8
3.4 เลือกเพราะมีบุญคุณช่วยเหลือตนเองครอบครัว	4	2	6	1.5
4. ความสัมพันธ์กับผู้สมัครที่ไปเลือก				
4.1 ไม่สนิทกับผู้สมัคร แต่เป็นคนในหมู่บ้านที่คิดว่าเหมาะสมที่สุด	194	67	261	66.2
4.2 เคยเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหรือคณะกรรมการหมู่บ้านมาก่อน	69	13	82	20.8
4.3 เป็นคนในครอบครัวหรือญาติพี่น้อง	22	22	44	11.2
4.4 เป็นเพื่อนร่วมงาน	7	4	11	2.8
4.5 เป็นเพื่อนสนิท	4	2	6	1.5
5. รูปแบบการทุจริตในการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน				
5.1 แจกเงินเพื่อแลกคะแนนเสียง	88	71	159	40.4
5.2 แจกสิ่งของ เติมน้ำมันฟรี กินอาหารฟรี	29	20	49	12.4
5.3 นำเงินไปช่วยงาน	25	20	45	11.4
5.4 หาเสียงเกินจริง	19	24	43	10.9
5.5 มีผู้สมัครจำนวนมากตัดคะแนนกันเอง	20	22	42	10.7
5.6 ยกหนี้สินให้ทั้งหมด	15	24	39	9.9
5.7 ทำลายป้ายหาเสียง ไปปลิว ของผู้สมัคร	12	21	33	8.4
5.8 ย้ายคนเข้าหมู่บ้าน	12	20	32	8.1
5.9 จ้างงานในหมู่บ้าน	10	7	17	4.3
5.10 จัดยานพาหนะไปรับส่งผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	11	6	17	4.3
5.11 นำเงินไปบริจาควัด	9	4	13	3.3
5.12 พาไปเที่ยวฟรี	5	5	10	2.5
5.13 ชมชู้ชาวบ้านให้เลือก	1	3	4	1.0

จากตารางที่ 5 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุผลและแรงจูงใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน ครั้งที่ผ่านมามีพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เลือกผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 72.8 โดยประชาชนส่วนใหญ่คิดว่าเป็นหน้าที่ที่ต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย ร้อยละ 75.6 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีการตัดสินใจเลือกผู้ใหญ่บ้านด้วยตนเอง ร้อยละ 91.9 และคิดว่าผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านที่ตนเองเลือกนั้นเหมาะสมที่สุดที่จะเป็นผู้ใหญ่บ้าน ในการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมามีรูปแบบการทุจริตในการเลือกตั้ง โดยการแจกเงินเพื่อขอให้ลงคะแนนเสียงให้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.4

รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมามีพบว่า ก่อนวันเลือกตั้งประชาชนส่วนใหญ่จะตรวจสอบรายชื่อตนเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.1 พร้อมทั้งตรวจสอบรายชื่อผู้สมัครผู้ใหญ่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 61.4 และกิจกรรมที่ประชาชนทำหลังการเลือกตั้ง คือ การติดตามผลการเลือกตั้งมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 90.9

การเลือกผู้ใหญ่บ้านของประชาชนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงตั้งในจังหวัดชัยนาท ปี พ.ศ.2559 และ ปี พ.ศ.2560 ของการศึกษานี้พบว่า ตัดสินใจเลือกด้วยตัวเองโดยศึกษาคุณสมบัติและข้อมูลของผู้สมัคร และการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้สมัครผู้ใหญ่บ้าน 5 ด้านคือ คุณสมบัติของผู้สมัคร ครอบครัวของผู้สมัคร นโยบายในการหาเสียงของผู้สมัคร กลยุทธ์ในการหาเสียงของผู้สมัคร ผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร เป็นระดับความสำคัญ 5 ระดับคือ 5 (มากที่สุด) 4 (มาก) 3 (ปานกลาง) 2 (น้อย) 1 (น้อยที่สุด) โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์คุณลักษณะผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านโดยภาพรวมและรายด้าน รายละเอียดตารางที่ 6-7

ตารางที่ 6. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านที่นำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน

ด้าน	ค่าเฉลี่ย		ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน		รวม	ระดับ
	ใช้ในการตัดสินใจ	ไม่ได้ใช้ในการตัดสินใจ	ใช้ในการตัดสินใจ	ไม่ได้ใช้ในการตัดสินใจ		
1. ด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร	3.99	1.06	3.06	1.27	3.53	มาก
2. ด้านนโยบายในการหาเสียงของผู้สมัคร	3.95	1.01	3.32	1.33	3.64	มาก
3. ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร	3.86	1.08	3.22	1.23	3.54	มาก
4. ด้านกลยุทธ์ในการหาเสียงของผู้สมัคร	3.36	1.22	2.80	1.26	3.08	ปานกลาง
5. ด้านครอบครัวของผู้สมัคร	2.39	1.28	2.44	1.30	2.41	น้อย
เฉลี่ยรวม	3.51	1.13	2.97	1.28	3.24	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านในการเลือกของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยภาพรวมของการศึกษานี้ อันประกอบด้วยคุณลักษณะ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านครอบครัวของผู้สมัคร ด้านนโยบายในการหาเสียงของผู้สมัคร ด้านกลยุทธ์ในการหาเสียงของผู้สมัครและด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร โดยศึกษาระดับความสำคัญของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะมี 5 ระดับคือ 5 (มากที่สุด) 4 (มาก) 3 (ปานกลาง) 2 (น้อย) และ 1 (น้อยที่สุด) จากการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านโดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 เมื่อพิจารณาคุณลักษณะของผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านรายด้านพบว่า ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของผู้สมัคร 3 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญด้านนโยบายการหาเสียงของผู้สมัครมากที่สุด คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 และยังให้ความสำคัญด้านคุณสมบัติของผู้สมัครและด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัครใกล้เคียงกันคือ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 และด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้ความสำคัญกับด้านกลยุทธ์ในการหาเสียงของผู้สมัครอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ด้านครอบครัวผู้สมัครนั้นประชาชนให้ความสำคัญในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 สำหรับการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านในแต่ละด้านได้แสดงรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้ใช้สิทธิ์เลือกตั้งเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านที่นำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกในแต่ละด้าน

ด้าน	ค่าเฉลี่ย		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		รวม	ระดับ
	ใช้ในการตัดสินใจ	ไม่ได้ใช้ในการตัดสินใจ	ใช้ในการตัดสินใจ	ไม่ได้ใช้ในการตัดสินใจ		
ด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร						
1. ร่วมทำงานกับทางราชการหรือหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ	4.32	0.94	3.35	1.17	3.84	มาก
2. รับอาสาเป็นตัวแทนหมู่บ้านเพื่อไปร่วมกิจกรรมของตำบล อำเภอ จังหวัดเป็นประจำ	4.26	0.99	3.32	1.20	3.79	มาก
3. ไปร่วมงานในหมู่บ้านเสมอ เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานศพ งานกฐิน เป็นต้น	4.27	0.95	3.25	1.24	3.76	มาก
4. ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นประชาชนในหมู่บ้าน ตำบล หรืออำเภอ	4.25	1.01	3.14	1.36	3.70	มาก
5. มีการกระทำคุณงามความดีให้แก่ส่วนรวม	4.20	1.04	3.14	1.43	3.67	มาก
6. เคยเป็นข้าราชการหรือนักการเมืองในท้องถิ่น	2.61	1.45	2.14	1.19	2.38	น้อย
เฉลี่ยรายด้าน	3.99	1.06	3.06	1.27	3.52	มาก

ตารางที่ 7. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้ใช้สิทธิ์เลือกตั้งเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านที่นำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกในแต่ละด้าน (ต่อ)

ด้าน	ค่าเฉลี่ย		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		รวม	ระดับ
	ใช้ในการตัดสินใจ	ไม่ได้ใช้ในการตัดสินใจ	ใช้ในการตัดสินใจ	ไม่ได้ใช้ในการตัดสินใจ		
ด้านนโยบายในการหาเสียงของผู้สมัคร						
1. มีนโยบายที่จะทำประโยชน์ให้พื้นที่	4.06	0.96	3.52	1.25	3.79	มาก
2. นโยบายสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.00	1.01	3.25	1.42	3.63	มาก
3. มีนโยบายที่ตรงใจท่าน	3.90	1.08	3.28	1.25	3.59	มาก
4. มีนโยบายการทำงานทั้งระยะสั้นและระยะยาว	3.84	0.97	3.21	1.38	3.53	มาก
เฉลี่ยรายด้าน	3.95	1.01	3.32	1.33	3.63	มาก
ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร						
1. ไม่เคยต้องโทษ มีคดีความหรือจำคุกมาก่อน	4.25	1.16	3.79	1.22	4.02	มาก
2. อาศัยอยู่ในหมู่บ้านมาเป็นระยะเวลานาน	4.32	0.82	3.52	1.07	3.92	มาก
3. สามารถเข้าพบหรือติดต่อได้ง่าย	4.36	0.87	3.40	1.49	3.88	มาก
4. มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความเป็นมิตร	4.25	0.92	3.50	1.17	3.88	มาก
5. ไม่มีประวัติพัวพันยาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมาย	4.20	1.34	3.51	1.59	3.86	มาก
6. มีร่างกายปกติสมบูรณ์ ไม่พิการหรือผิดปกติ	3.94	1.06	3.63	1.14	3.79	มาก
			3.33	1.16	3.76	มาก
7. มีคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม	4.19	0.93				
8. มีบุคลิก ลักษณะ และการวางตัวดี	3.92	0.93	3.21	1.16	3.57	มาก
9. อายุของผู้สมัคร	3.14	1.05	2.82	1.03	2.98	ปานกลาง
10. มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป	3.36	1.21	2.58	1.08	2.97	ปานกลาง
11. ผู้สมัครเป็นเพศเดียวกับท่าน	2.53	1.58	2.14	1.38	2.34	น้อย
เฉลี่ยรายด้าน	3.86	1.08	3.22	1.23	3.54	มาก
ด้านกลยุทธ์ในการหาเสียงของผู้สมัคร						
1. ชี้แจงนโยบายให้ประชาชนรับทราบ	3.87	1.05	3.09	1.39	3.48	ปานกลาง
2. ไม่หาเสียงโดยพูดโจมตีผู้สมัครคนอื่น ๆ	3.66	1.34	3.12	1.27	3.39	ปานกลาง
3. เข้าไปหาเสียงถึงที่บ้านด้วยตนเอง	3.53	1.16	2.72	1.20	3.13	ปานกลาง
4. มีการใช้รถโฆษณาแห่รอบหมู่บ้าน	2.92	1.22	2.58	1.21	2.75	ปานกลาง
5. นำบุคคลที่ประชาชนในพื้นที่ให้ความเคารพมาช่วยหาเสียง	2.82	1.33	2.50	1.25	2.66	ปานกลาง
เฉลี่ยรายด้าน	3.36	1.22	2.80	1.26	3.08	ปานกลาง

ตารางที่ 7. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้ใช้สิทธิ์เลือกตั้งเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านที่นำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกในแต่ละด้าน (ต่อ)

ด้าน	ค่าเฉลี่ย		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		รวม	ระดับ
	ใช้ในการตัดสินใจ	ไม่ได้ใช้ในการตัดสินใจ	ใช้ในการตัดสินใจ	ไม่ได้ใช้ในการตัดสินใจ		
ด้านครอบครัวของผู้สมัคร						
1. ฐานะทางการเงินดี	2.94	1.15	2.71	1.21	2.83	น้อย
2. คนในครอบครัวเคยเป็นผู้ใหญ่บ้าน	2.38	1.47	2.56	1.51	2.47	น้อย
3. มีอิทธิพล มีชื่อเสียงในหมู่บ้าน	2.15	1.24	2.40	1.40	2.28	น้อย
4. มีสมาชิกในครอบครัวเป็น นักการเมืองท้องถิ่น	2.09	1.26	2.08	1.07	2.09	น้อย
เฉลี่ยรายด้าน	2.39	1.28	2.44	1.30	2.41	น้อย

คุณลักษณะผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านที่มีสิทธิ์เลือกตั้งนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมามี 5 ด้าน มี 5 ระดับคือ 5 (มากที่สุด) 4 (มาก) 3 (ปานกลาง) 2 (น้อย) 1 (น้อยที่สุด) พบว่าภาพรวมคุณลักษณะผู้สมัครผู้ใหญ่บ้าน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.24 อยู่ระดับปานกลาง เมื่อได้พิจารณา ค่าเฉลี่ยรายด้านพบว่า คุณลักษณะของผู้สมัครด้านนโยบายในการหาเสียง มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.64 ลำดับที่สองด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร อยู่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.54 ด้านผลงานที่ผ่านมามีค่าเฉลี่ยรวม 3.53 ด้านกลยุทธ์การหาเสียง อยู่ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.08 และด้านครอบครัว อยู่ระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.41

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความเหมาะสมในการเลือกผู้ใหญ่บ้านของประชาชน จังหวัดชัยนาท เมื่อ พ.ศ.2559 และ พ.ศ.2560 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ (Multiple Linear Regression Analysis) โดยมีข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก และคุณลักษณะผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านเป็นตัวควบคุม โดยมีผลการวิเคราะห์ปัจจัย ที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมของการเลือกผู้ใหญ่บ้าน รายละเอียดตารางที่ 8

ตารางที่ 8. การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมของผู้ที่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน โดยนำปัจจัยทุกด้านเข้าในสมการ

	ปัจจัย	B	SE _b	β	t	p-value
	ค่าคงที่	-.568	.124	.041	-4.593	.000
	ปัจจัยส่วนบุคคล: หญิง ¹	.040	.043	.079	.932	.352
สถานภาพ:	โสด ²	.098	.060	-.022	1.636	.103
	หย่าร้าง	-.032	.068	.087	-.475	.635
อายุ:	ระหว่าง 21 – 29 ปี	.188	.117	.146	1.613	.108
	ระหว่าง 30 – 39 ปี	.202	.078	.073	2.575	.010**
	ระหว่าง 40 – 49 ปี	.088	.065	.022	1.342	.180
	ระหว่าง 50 – 59 ปี ³	.024	.057	-.037	.424	.672
การศึกษา:	มัธยมศึกษา ⁴	-.039	.055	.112	-.713	.476
	อนุปริญญา/ปวส.	.201	.088	.127	-2.278	.023**
	ปริญญาตรี	.171	.082	-0.49	-2.084	.038**
	สูงกว่าปริญญาตรี	-.180	.169	.017	-1.066	.287
อาชีพหลัก:	ข้าราชการ-บำนาญ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	.028	.089	.018	.318	.751
	พนักงานบริษัทเอกชน	.066	.164	.065	.405	.685
	ข้าราชการ/พนักงานส่วนท้องถิ่น	.151	.110	.112	1.379	.169
	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	.182	.075	-.088	2.415	.016**
	นักเรียน/นักศึกษา	-.287	.151	-.064	-1.904	.058
	รับจ้าง	-.097	.068	.006	-1.427	.154
	แม่บ้าน ⁵	.013	.101	.254	.130	.897
คุณลักษณะ:	ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร	.016	.004	.139	3.760	.000**
	ด้านครอบครัวของผู้สมัคร	.016	.005	.142	3.046	.002**
	ด้านนโยบายในการหาเสียง	.017	.008	.058	2.120	.035**
	ด้านกลยุทธ์ในการหาเสียง	.006	.006	.437	1.063	.288
	ด้านผลงานที่ผ่านมา	.036	.006		6.089	.000**

$$SE_{est} = \pm .398$$

$$R = .611; R^2 = .374; F = 9.597; ** p\text{-value} < 0.05$$

a. Dependent Variable: ระดับความเหมาะสมกับตำแหน่ง

กลุ่มอ้างอิง: ¹ เพศชาย ² สมรส ³ 60 ปีขึ้นไป ⁴ ประถมศึกษา ⁵ อื่น ๆ

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเหมาะสมของผู้ที่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดชัยนาท ในปี พ.ศ.2559 และปี พ.ศ.2560 ใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ (Multiple Linear Regression Analysis) โดยมีข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหลักและคุณลักษณะ ผู้สมัครผู้ใหญ่บ้าน (มี 5 ด้านคือ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านครอบครัวของผู้สมัคร ด้านนโยบายในการหาเสียง ด้านกลยุทธ์ในการหาเสียง และด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร) เป็นตัวควบคุม ซึ่งปัจจัยทุกตัวมีความสัมพันธ์ กับความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการเลือกผู้ใหญ่บ้านค่อนข้างสูง โดยมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ เป็น .611 และสามารถร่วมกันพยากรณ์ความคิดเห็น เกี่ยวกับระดับความเหมาะสมได้ ร้อยละ 37.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเหมาะสมของการเลือกผู้ใหญ่บ้าน ได้แก่ ปัจจัย อายุ ช่วงระหว่าง 30-39 ปี การศึกษาระดับอนุปริญญาหรือปวส. ถึงระดับปริญญาตรี การประกอบอาชีพหลักธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย และคุณลักษณะผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านมี 4 ด้าน ตามลำดับ ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร ด้านครอบครัวของผู้สมัคร และด้านนโยบายในการหาเสียงของผู้สมัคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการเลือกผู้ใหญ่บ้าน ในระหว่างปี พ.ศ.2559 ถึงปี พ.ศ.2560 ที่ผ่านมานั้น ผู้ใหญ่บ้านได้ ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านผ่านมาประมาณ 2-3 ปีแล้ว ประชาชนได้แสดงความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้ใหญ่บ้าน โดยแบ่งเป็น 5 ระดับคือ 5 (มากที่สุด) 4 (มาก) 3 (ปานกลาง) 2 (น้อย) และ 1 (น้อยที่สุด) การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดชัยนาท 3 ด้านคือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่และงานตามนโยบายของรัฐบาล ด้านคุณลักษณะความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจด้านการปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านได้นำเสนอผลของการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านโดยภาพรวม ดังรายละเอียดตารางที่ 9

ตารางที่ 9. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมเกี่ยวกับการปฏิบัติ หน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านของผู้ที่เลือกและผู้ที่ไม่เลือกผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน

ด้าน	ค่าเฉลี่ย		ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน		ค่าเฉลี่ย รวม	ระดับ
	เลือก	ไม่เลือก	เลือก	ไม่เลือก		
1. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญ่บ้าน	3.84	2.53	1.11	1.18	3.19	ปานกลาง
2. ด้านการปฏิบัติหน้าที่และงาน ตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล	3.66	2.47	1.19	1.20	3.07	ปานกลาง
3. ด้านความเป็นผู้นำในการ ปฏิบัติงาน	3.54	2.43	1.13	1.23	2.98	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.68	2.48	1.14	1.20	3.08	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดชัยนาทโดยภาพรวม 3 ด้านคือ ด้านการปฏิบัติหน้าที่และงานตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล ด้านคุณลักษณะความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญ่บ้าน พบว่าประชาชนที่เลือกและผู้ที่ไม่เลือกผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 เมื่อพิจารณาความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่รายด้านพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในด้านการปฏิบัติหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านในด้านการปฏิบัติหน้าที่และงานตามนโยบายสำคัญของรัฐบาลเป็นลำดับต่อมา โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 และประชาชนมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านในด้านคุณลักษณะความเป็นผู้นำเป็นลำดับที่ 3 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.98

จากการแสดงความคิดเห็นของตัวอย่าง 3 ประเด็นคือ 1) เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านที่เด่นที่สุดพบว่า ตัวอย่าง 138 คน มีความคิดเห็นใน 5 ประเด็นตามลำดับคือ ผู้ใหญ่บ้านดูแลลูกบ้านอย่างทั่วถึง ช่วยเหลือลูกบ้านที่เดือดร้อน ร้อยละ 48.60 รองลงไปคือ ผู้ใหญ่บ้านช่วยงานจิตอาสา และพัฒนาหมู่บ้าน ร้อยละ 25.40 ให้ความเสมอภาค ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก ร้อยละ 14.50 และมี 2 ประเด็นที่มีสัดส่วนของความความคิดเห็นใกล้เคียงกันคือ นำโครงการต่าง ๆ เข้ามาช่วยเหลือ สนับสนุนคนในหมู่บ้าน ร้อยละ 6.50 มีประชุมแจ้งข่าวสารประจำทุกเดือน ร้อยละ 5.10 2) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะของการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบันพบว่า ตัวอย่าง 180 คน มีความคิดเห็นประเด็นรวม 7 ประเด็นตามลำดับคือ ผู้ใหญ่บ้านให้เอาใจใส่ดูแลลูกบ้าน ไม่ทำงานหรือประโยชน์ส่วนตัว ร้อยละ 27.20 รองลงไปคือ วางตัวเป็นกลาง ไม่เห็นแก่พรรคพวกของตัวเอง ร้อยละ 21.10 แก้ปัญหาหาเสพติด การพนันในหมู่บ้าน ร้อยละ 17.80 รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น ร้อยละ 11.10 ซื่อตรง โปร่งใส ตรวจสอบได้ ร้อยละ 9.40 นำความรู้พัฒนาหมู่บ้าน ร้อยละ 8.90 ไม่เป็นเครื่องมือทางการเมือง ฐานเสียงของนักการเมือง เป็นพรรคพวกนักการเมือง ร้อยละ 4.40 3) เกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านที่ตนชื่นชอบพบว่า ผู้ใช้สิทธิ์เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 394 คน มีความคิดเห็นประเด็นว่าวาระของ การดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ควรเป็นวาระ 5 ปี ร้อยละ 89.10 มีเหตุผลว่าสรุปได้ 2 ประเด็นคือ หากผู้ใหญ่บ้านมีวาระ 5 ปี ทำให้ผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยัน มีความกระตือรือร้นมาก ก่อเกิดการพัฒนาในหมู่บ้าน หรือหากหมู่บ้านใดผู้ใหญ่บ้านไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยวาระ 5 ปีนั้น จะทำให้สามารถเปลี่ยนไปเลือกผู้ใหญ่บ้านคนใหม่ได้ ชาวบ้านไม่ต้องอดทน อดกลั้นกับวาระที่ยาวนาน และตัวอย่างชื่นชอบวาระ 60 ปี ร้อยละ 10.90 มีเหตุผลสรุป 2 ประเด็นคือ ชื่นชอบผู้ใหญ่คนปัจจุบันจึงต้องการให้อยู่ดำรงตำแหน่งกันยาวนาน หมู่บ้านสงบ เพราะเมื่อมีการเลือกตั้งในหมู่บ้าน ทั้งการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน มักจะมีการแบ่งเป็นกลุ่มหรือที่เรียกว่าแบ่งพรรคแบ่งพวก ส่งผลให้คนในหมู่บ้านเกิดความแตกแยก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความเหมาะสมของผู้ที่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน และความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดชัยนาท มีประเด็นที่น่าสนใจที่นำมาอภิปรายผลคือ

1. จากปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมของผู้ที่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ในจังหวัดชัยนาท ได้แก่ อายุ ช่วงระหว่าง 30-39 ปี การศึกษาระดับอนุปริญญาตรีหรือ ปวส. ถึงระดับปริญญาตรี และประกอบอาชีพหลักเป็นธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ จูติมา อิมรตัน (B.E.2558) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโฆม อำเภอกำแพง จังหวัดจันทบุรี และพันธุ์ทิพา อัครธีรณัย (B.E.2559) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก พ.ศ.2559 และดาวเรือง นาคสวัสดิ์ (B.E.2559) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุโขทัย ปี พ.ศ.2559 ซึ่งสรุปว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งดังกล่าวนี้ ได้แก่ ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา คือปริญญาตรี และมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว โดยในปัจจัยอายุระหว่าง 30-39 ปี ดังกล่าวสอดคล้องกับปัจจัยหนึ่งในงานวิจัยของ สมนึก ปัญญาสิงห์ (B.E.2558) ที่ศึกษาการพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองกับกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยชุมชน กรณีศึกษาตำบลนาชุมแสง อำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น พบว่ากลุ่มอายุช่วงระหว่าง 30-39 ปี มีกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชนระดับสูงมากที่สุด

จากผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมของผู้ที่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านในครั้งนี้ จะเห็นได้ว่าผู้ใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านเป็นกลุ่มช่วงอายุที่มีประสบการณ์การทำงานและมีประสบการณ์การเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ มาแล้ว ประกอบกับมีการศึกษา มีเศรษฐกิจและสังคม อาจเห็นได้จากการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านครั้งที่ผ่านมา นั้น ทุกคนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และส่วนใหญ่เลือกผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน โดยมีการตัดสินใจเลือกผู้ใหญ่บ้านด้วยตนเอง มีการศึกษาคุณสมบัติและข้อมูลต่าง ๆ ของผู้สมัคร เห็นได้จากการมีส่วนร่วมทางการเมืองก่อนการเลือกตั้งนั้น นอกจากจะไปตรวจสอบรายชื่อตนเองแล้ว ยังตรวจสอบรายชื่อผู้สมัครรับและดูประวัติผู้สมัครประกอบกับกิจกรรมหลังการเลือกตั้งยังติดตามผลของการเลือกตั้ง และยังติดตามยอดคนไปใช้สิทธิ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (B.E.2559) กล่าวว่า กิจกรรมในช่วงเวลาดังกล่าวจะนำไปสู่กระบวนการตัดสินใจเลือกผู้สมัครคนใดคนหนึ่งที่ใช้สิทธิเลือกใช้ประกอบการพิจารณา จึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งใช้ดุลยพินิจในการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน และเมื่อทำการพิจารณาในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมกับตำแหน่งของผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน จากระดับ 1 มีความเหมาะสมน้อยที่สุด เพิ่มไปถึงระดับ 10 มีความเหมาะสมมากที่สุดนั้น พบว่าระดับความเหมาะสมตั้งแต่ระดับ 8 ถึงระดับ 10 คิดเป็นร้อยละ 43.20

2. จากปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมของผู้ที่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านของผู้ใช้สิทธิ์เลือกตั้งเกี่ยวกับในจังหวัดชัยนาท ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง 4 ด้านตามลำดับคือ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร ด้านครอบครัวของผู้สมัคร ด้านนโยบายในการหาเสียง โดยผลการวิจัยดังกล่าวนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (B.E.2559) ที่เปิดเผยว่า การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นนั้น ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีความสนใจจะเลือกตัวบุคคลมากที่สุดและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลาวรรณ ท้ายเซ่ง (B.E.2554) ที่ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้ใหญ่บ้านของผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง พบว่าปัจจัยการตัดสินใจเลือกผู้ใหญ่บ้านของผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านในอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง พบว่าปัจจัยการตัดสินใจเลือกผู้ใหญ่บ้านของผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านในด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร และด้านนโยบายและภาพลักษณ์ของผู้สมัครมีการตัดสินใจเลือกอยู่ในระดับมาก ด้านกลยุทธ์ในการหาเสียงของผู้สมัครมีการตัดสินใจเลือกอยู่ในลำดับสุดท้ายและสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ ศรีพระจันทร์ (B.E.2555) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ศึกษาเฉพาะอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี พบว่าในด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานสูง มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และในด้านการนโยบายของผู้สมัครซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก

จากผลการศึกษาคูณลักษณะของผู้สมัครผู้ใหญ่บ้านในภาพรวมทั้ง 5 ด้านพบว่า อยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมี 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับสูงที่สุดคือ ด้านนโยบายในการหาเสียงของผู้สมัคร ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านผลงานที่ผ่านมาของผู้สมัคร ส่วนด้านกลยุทธ์ในการหาเสียงของผู้สมัคร อยู่ระดับปานกลาง ในขณะที่ด้านครอบครัวของผู้สมัครอยู่ระดับน้อย และเมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมของการเลือกผู้ใหญ่บ้านตามลำดับพบว่า ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร และด้านผลงานที่ผ่านมา มีอิทธิพลมากที่สุด รองลงไปคือ ด้านครอบครัวของผู้สมัคร และด้านนโยบายในการหาเสียง ขณะที่ด้านกลยุทธ์ในการหาเสียงไม่มีอิทธิพล จึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้ใช้สิทธิ์เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านให้ความสำคัญด้านคุณสมบัติของผู้สมัครเพิ่มขึ้น มีความคิดเห็นว่าผู้ใหญ่บ้านมีระดับความเหมาะสมมากขึ้น เช่น การมีบุคลิกภาพดีและวางตัวดี มีคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม มนุษยสัมพันธ์ดี เป็นมิตร สามารถเข้าพบได้ง่าย ไม่เคยต้องโทษหรือจำคุกมาก่อน มีภูมิลำเนาและยังอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป็นระยะเวลาาน และผู้สมัครรับเลือกตั้ง ได้ทำคุณงามความดีให้แก่ส่วนรวม ช่วยเหลือผู้อื่นหรือไปร่วมกิจกรรมในหมู่บ้าน ตำบล หรืออำเภออยู่เสมอ ตลอดจนร่วมงานกับทางราชการหรือหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ และยังให้ความสำคัญด้านครอบครัวของผู้สมัครเพิ่มมากขึ้นจะมีความคิดเห็นว่าผู้ใหญ่บ้านมีความเหมาะสมมากขึ้น เช่น เป็นครอบครัวที่มีฐานะทางการเงินดี เป็นครอบครัวที่มีชื่อเสียงในหมู่บ้าน คนในครอบครัวเคยเป็นผู้ใหญ่บ้าน หรือมีสมาชิกในครอบครัวเคยเป็นนักการเมืองท้องถิ่น และให้ความสำคัญด้านนโยบายในการหาเสียง เช่น นโยบายทำประโยชน์ให้พื้นที่ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ตรงใจผู้ใช้สิทธิ์เลือกตั้งและนโยบายนั้น มีการทำงานทั้งระยะสั้นและระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายคือ

1. กำหนดเกณฑ์ในการแบ่งขนาดของหมู่บ้านให้มีสัดส่วนที่เท่าเทียมกัน เพื่อให้การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านมีความน่าเชื่อถือ
2. ควรกำหนดเกณฑ์จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านตามขนาดของหมู่บ้าน ซึ่งในปัจจุบันกำหนดประชาชนในหมู่บ้านจำนวน 20 คน เข้าร่วมประเมินการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านเท่ากันทุกหมู่บ้าน
3. ควรกำหนดแนวทางในการประเมินการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านทุก ๆ 1-2 ปี เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้ใหญ่บ้านมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานตามหน้าที่
4. วางมาตรการและบทลงโทษสำหรับการซื้อสิทธิ์และขายเสียงในการเลือกตั้ง
5. รมรงค้ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิ์ในการเลือกตั้งทุกครั้ง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการ คือ

1. ควรกำหนดให้ประชาชนในหมู่บ้านต้องเข้าร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านตามขนาดของหมู่บ้านทุกครั้ง
2. ควรใช้วิธีการสัมภาษณ์ การตอบคำถาม มาร่วมในการประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้าน
3. กรมการปกครองควรจัดเจ้าหน้าที่เพื่อไปให้ความรู้กับประชาชนในหมู่บ้านที่จะเลือกตั้ง เพื่อให้ความรู้เรื่องวิธีการเลือกตั้ง และประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กำนัน ตำรวจ คณะกรรมการเลือกตั้ง อาสาสมัครการเลือกตั้ง เพื่อช่วยกันสอดส่องการทุจริตการเลือกตั้ง ทำให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม

References

- Aimrat, T. (B.E.2558). *Factors Effecting Decision Making in Election of Tambon Khamong Administrative Organization Chief Executive, Thamai District, Chanthaburi Province*. Independent Study, M.P.A. (Local Government), Rambhai Barni Rajabhat University.
- Akaratheeranai, P. (B.E.2559). *Factors Affecting the Decision Making of the Election of Nakhonnayok House of Representative: Case Study of B.E.2559*. Independent Study, Master of Political Science, Department of Political Communication, Political Communication College, Krirk University.
- Arunsuksri, K. (B.E.2546). *Kwam Pueporchai Kong Samachik Sahakorn Tor Khan Dumneon Ngan Kong Sahakorn Khan Kraset Aumphoe Chaiprakhan Changwat Chaing Mai*. Thesis, Master of Sciences, Chiang Mai University.
- Downs, A. (1957). An economic theory of political action in a democracy. *Journal of Political Economy*, 65(2), 135-150.
- Kongsuk, C. (B.E.2535). *Kwam Pueng Porchai Kong Purab Borikan Kong Panaek Klang Faipattakan Lai Pochannakan Pai Nai Pratet Borisat Khan Bin Thai Chumkad (Mahachon)*. Independent Study, Thammasat University.
- Office of the Election Commission of Thailand. (B.E.2559). *Khan Mee Suan Ruam*. Retrieved March 15, B.E.2562 from https://www.ect.go.th/ect_th/news_page.php?nid=767&filename=
- Office of the Provincial Election Commission of Chainat. (B.E.2561). *Chumnuan Pu Mee Sit Luank Tang Prachum Chang Wat Chainat Prachum Pee 2561*.
- Panyasing, S. (B.E.2558). *The Development of Civic Politics within the Community Democracy Development Process: A Case Study of Na Chum Saeng Sub-District, Phu Wiang District, Khon Kaen Province*. Thesis, Thammasat University.
- Phantevee, V. (B.E.2542). *People's Satisfaction toward the Service of the Ministry of Interior's Agencies in Muang District, Mae Hong Son Province*. Thesis, Chiang Mai University.
- Provincial Affairs Bureau, Department of Provincial Administration, Ministry of Interior. (B.E.2559). *Kumue Khan Pramen Pon Khan Patibat Natee Kong Puyaiban Tam Rabiab Krasuang Mahatthai Wa Due Rakken Lai Witi Khan Pramen Pon Khan Patibat Natee Kong Puyaiban B.E.2559*. Bangkok: Provincial Affairs Bureau, Department of Provincial Administration, Ministry of Interior.
- _____. (B.E.2560). *Kormun Tang Khan Pokkrong*. Retrieved January 20, B.E.2562 from multi.dopa.go.th/pab/news/cate9/view46.

- Scott, J. (1999). *Rational Choice Theory*. Retrieved from <http://privatewww.essex.ac.uk/~scottj/socscot7.htm>.
- Shelly, M. W. (1975). *Responding to Social Change*. Pennsylvania: Dowden, Hutchinson & Ross, Inc.
- Sonchaeng, P. (B.E.2561). *Factors Affecting the Decision Making of the Election of the House of Representatives: Case Study of Bangkok Residents in B.E.2562*. Independent Study, Master of Political Science, Department of Political Communication, Political Communication College, Krirk University.
- Sriprachan, A. (B.E.2555). *Factors Affecting Political Participation of Voters in the Election of Local Government Organization: A Case Study of Electing President of Udon Thani Provincial Administration Organization, Focusing on Ban Phue District, Udon Thani Province*. Retrieved February 20, B.E.2562 จาก http://journal.nmc.ac.th/th/admin/Journal/2558Vol3No1_88.pdf.
- Taiseng, L. (B.E.2554). *Patchai Tee Mee Pon Tor Khan Tadsinchai Luank Puyaiban Kong Pu Mee Sit Luank Puyaiban Aumphoe Khuan Khanun Changwat Phatthalung*. Thesis, Burapha University.
- Van Biezen, I., Mair, P., & Poguntke, T. (2012). Going, going,... gone? The decline of party membership in contemporary Europe. *European Journal of Political Research*, 51(1), 24-56.